

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC185
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T181 (1) en (2)

datum uitspraak /../..2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te
's-Hertogenbosch,

te voldoen door:

de Congregatie van de priesters van het Heilig Hart van Jezus,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. **Verloop van de procedure**

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland, is ontvangen op 10 juli 2012, tezamen met twee adviezen van de Klachtencommissie. Het betreft het advies van de Klachtencommissie van 23 maart 2012 met zaaknummer 2011T181(1) met betrekking tot het misbruik door [voorletters] [naam 1] (hierna te noemen: [naam 1]), alsmede het advies van de Klachtencommissie van 2 mei 2012 met zaaknummer 2011T181(2) met betrekking tot het misbruik door wijlen pater [voornamen] [naam 2] (hierna te noemen: [naam 2]). In beide adviezen is het seksueel misbruik gegrond verklaard. Tevens is ter griffie ontvangen de brief d.d. 15 mei 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring in beide voorbedoelde adviezen over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 31 oktober 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker heeft mr. K.A.M. Van Kampen bij brief van 29 januari 2013 de schade van verzoeker nader onderbouwd. Verweerder heeft daarop bij brieven van 28 maart en 11 april 2013 gereageerd. Nadien is nog binnengekomen

een brief van verzoeker van 7 mei 2013. Verweerder is wederom in de gelegenheid gesteld daarop te reageren hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 15 mei 2013

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvragen tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in de adviezen van 23 maart 2012 met zaaknummer 2011T181(1) (betreffende het misbruik door [naam 1]) en met zaaknummer 2011T181(2) (betreffende het misbruik door [naam 2]) zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in beide adviezen van de Klachtencommissie, gaat het -in deze gevoegde behandeling van beide aanvragen- om het navolgende seksueel misbruik.

2.2.a Misbruik door [naam 1]

Verzoeker ging in [jaartal] op zijn twaalfde jaar naar [instelling] in [plaats]. [naam 1] was [functie] in het [instelling] in [plaats], waar verzoeker intern verbleef. Er heerste een bijzonder streng regime, dat onder meer werd gehandhaafd door [naam 1] die lijfstraf niet schuwde. Verzoeker moest gedurende twee jaar minstens eenmaal per week voor straf naast [naam 1] komen staan. Deze stak dan zijn hand in de korte broek en onderbroek van verzoeker en betastte uitgebreid diens geslacht, terwijl verzoeker ondertussen bestraffend werd toegesproken. Tegelijkertijd bevredigde [naam 1] zichzelf.

2.2.b Misbruik door [naam 2]

Vanaf [jaartal] kreeg verzoeker op [instelling] in [plaats], alwaar hij naar school ging, extra zangles en ademhalingsoefeningen van [naam 2] teneinde zijn goede stem tot nog betere ontwikkeling te brengen. Op de kamer van [naam 2] kreeg hij buikademhalingsoefeningen. Aldaar is [naam 2] begonnen verzoeker seksueel te misbruiken, hetgeen [naam 2] subtiel opbouwde. Het begon er mee dat [naam 2] staande achter verzoeker diens kruis betastte. Dit ontardde er gaandeweg in dat verzoeker zijn broek diende uit te doen waarna zijn intieme delen werden betast. Ook werd verzoeker door [naam 2] gepenetreerd, hetgeen op een gegeven moment onderdeel werd van een routine. [naam 2] wierp zich op als leermeester en beschermer van verzoeker, waardoor verzoeker continue aandacht kreeg van [naam 2], hetgeen door verzoeker op den duur als bedreigend werd ervaren.

Samenvattend is verzoeker gedurende ongeveer één jaar van midden [jaartal] tot midden [jaartal] (tot de paasvakantie) door [naam 2] regelmatig in zijn kruis betast en gepenetreerd.

2.2.c M.b.t. misbruik door beide ouders

Na de Paasvakantie in [jaartal] weigerde verzoeker om naar [instelling] terug te keren. Hij kon de ware toedracht echter aan zijn ouders niet vertellen. Enkele jaren later heeft hij de ware toedracht toevertrouwd aan een pastoor, die vol ongeloof was en bezwoer het te zullen melden. Verzoeker heeft er echter nooit meer iets van gehoord.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik respectievelijk 12 jaar (bij misbruik door [naam 1]) en 13 à 14 jaar (bij misbruik door [naam 2]) oud.

3. Bewijs, meerdaderschap en categorie-indeling

3.1 Bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker tegen [naam 1] (met zaaknummer 2011T181(1) en tegen [naam 2] (met zaaknummer 2011T181(2), waarin beide klachten gegrond zijn verklaard. Beide adviezen van de Klachtencommissie zijn voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagden tot overname van de adviezen.

3.2 Uitgangspunten bij meerdaderschap

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dit kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat die vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen één bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het te adviseren bedrag.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake is van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

3.3 Categorie-indeling

3.3a Categorie indeling misbruik door [naam 1] Gelet op het jegens verzoeker door [naam 1] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik verricht door [naam 1] ingedeeld zou moeten worden in categorie 3, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

3.3.b Categorie indeling misbruik door [naam 2] Gelet op het jegens verzoeker door [naam 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, heeft de Compensatiecommissie gearzeld of de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik verricht door [naam 2] ingedeeld zou moeten worden in categorie 4 of in categorie 5 wegens uitzonderlijk misbruik, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 4 en sub 5 eerste zinsnede van de Compensatieregeling.

3.3.c Categorie indeling van al het jegens verzoeker gepleegde misbruik Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3, oordeelt de Compensatiecommissie alsnog, daarbij uitdrukkelijk het gezamenlijk jegens verzoeker gepleegde misbruik in ogenschouw nemend, dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge en kwetsbare leeftijd van twaalf jaar.
- Het misbruik heeft in totaal gedurende drie jaar plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van de intieme delen en anale penetratie.
- Het eerste misbruik heeft gedurende twee jaar minstens één keer per week plaatsgevonden, het tweede zeer regelmatig (2 à 3 maal per maand) plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met bestraffend toespreken, een (te) streng regime en lijfstraffen.
- Er is sprake geweest van twee daders die individueel en onafhankelijk van elkaar verzoeker seksueel hebben misbruikt.
- Verzoeker heeft de reden voor het niet willen terugkeren naar het seminarie destijds niet kunnen delen met zijn ouders, hetgeen heeft geleid tot gevoelens van eenzaamheid.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

4.2 standpunt verzoeker

In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Kampen namens verzoeker bij brief van 29 januari 2013 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. Die brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft in de perioden dat hij als zelfstandige werkte gedurende lange periodes niet kunnen werken, omdat hij erg met het misbruik bezig was. Dit heeft er toe geleid dat hij zijn levensverzekeringen vervroegd heeft moeten aanspreken teneinde zijn gezin te kunnen onderhouden. Dit heeft als gevolg gehad dat hij -door de vervroegde uitkering- 50% van het uit te keren bedrag is misgelopen, welk bedrag wordt begroot op €48.127,89. Het feit dat hij zowel persoonlijk als zakelijk in [jaartal] failliet is verklaard, schrijft verzoeker ook toe aan het misbruik. Ten slotte maakt verzoeker aanspraak op vergoeding van gemaakte therapiekosten van €1.565,54.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik, en maakt hij aanspraak op een vergoeding voor materiële schade (van in totaal €58.558,89) alsmede voor immateriële schade.

4.3 standpunt verweerder

Mr. Baetens heeft bij brief van 11 april 2013 gereageerd op de door verzoeker gestelde vermogensschade. Deze brief zich als volgt laat samenvatten.

Verweerder wenst verzoeker zonder meer een compensatiebedrag te betalen vanwege het verzoeker aangedane leed. Verweerder plaatst evenwel kanttekeningen bij het causaal verband tussen de gestelde vermogensschade en het seksueel misbruik. Meer in het bijzonder ziet

verweerder de gestelde schade wegens het vervroegd laten uitkeren van een levensverzekering niet als vermogensschade die in een causaal verband staat met het misbruik. Wat betreft de door verzoeker genoemde therapiekosten, is het standpunt van verweerder dat het gestelde bedrag aan therapiekosten niet is onderbouwd en bovendien niet als substantieel heeft te gelden. Concluderend stelt verweerder dat een indeling in categorie 5 niet aan de orde kan zijn nu substantiële schade veroorzaakt door het misbruik niet zonder gerede twijfel is komen vast te staan.

overweging compensatiecommissie

4.4 Alvorens toe te komen aan een inhoudelijke beoordeling van de door verzoeker gestelde vermogensschade, wenst de Compensatiecommissie het navolgende op te merken. In eerste instantie had de Compensatiecommissie de aanvraag van verzoeker voorlopig ingedeeld in categorie 5, waarbij -op grond van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling- een strenger criterium dient te worden gehanteerd alvorens vermogensschade te kunnen adviseren. Thans heeft de Compensatiecommissie evenwel alsnog besloten dat de onderhavige aanvraag -om redenen als reeds genoemd in overweging 3.3- als 'uitzonderlijk misbruik' dient te worden ingedeeld, waarbij voor toekenning van vermogensschade een minder strikt criterium geldt. Dit alsnog indelen als 'uitzonderlijk misbruik', leidt er evenwel niet toe dat minder waarde toegekend dient/hoeft te worden aan de door verweerder bij brief van 11 april 2013 aangedragen argumenten. Deze argumenten dienen enkel te worden gewogen tegen de achtergrond van een minder streng criterium, dat wil zeggen zonder inachtneming van het vereiste dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

4.5 Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik dat als uitzonderlijk heeft te gelden en gezien de bijkomende omstandigheden, ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.6 Op basis van de namens verzoeker overgelegde stukken van 29 januari 2013, waaronder de brief van 17 januari 2013 van drs. [naam], klinisch psycholoog en psychotherapeut, concludeert de Compensatiecommissie dat verzoeker genoegzaam heeft aangetoond dat hij onder meer voor de gevolgen van het hem aangedaan seksueel misbruik onder therapeutische behandeling is geweest. De Compensatiecommissie acht het dan ook aannemelijk -alhoewel summierlijk onderbouwd- dat verzoeker daarvoor therapiekosten ter hoogte van €1.565,54 heeft moeten maken.

4.7 Wat betreft het faillissement in [jaartal] en de ontstane schulden, is bij gebreke van bewijsstukken niet in voldoende mate aannemelijk geworden dat dit hoofdzakelijk toe te schrijven is aan het seksueel misbruik, aldus de Compensatiecommissie.

Met betrekking tot het vervroegd laten uitkeren van de levensverzekeringen, is de Compensatiecommissie van oordeel dat de daaruit voortgevloeide schade op zichzelf niet *direct* als vermogensschade voortvloeiend uit het verzoeker aangedaan seksueel misbruik kan worden beschouwd. Wel ziet zij het laten uitkeren van levensverzekeringen op een vervroegd tijdstip waardoor een suboptimaal resultaat wordt behaald, als een indicatie van geleden (arbeids)vermogensschade aan de zijde van verzoeker. Het is immers een manier om vermogensschade, zoals verlies aan arbeidsvermogen, op te vangen.

Dit brengt de Compensatiecommissie tot de conclusie dat aannemelijk is dat -hoewel summierlijk onderbouwd- verzoeker in zijn arbeidzaam leven zodanig vermogensschade heeft geleden ten gevolge van het seksueel misbruik dat hij genoodzaakt was de

levensverzekeringen vervroegd te laten uitkeren. Een meer problematische gang van zaken bij verwerven van werk en continueren van de arbeidsparticipatie, ligt bij seksueel misbruik bovendien in de lijn der verwachting, hetgeen eens te meer geldt in het onderhavige geval, waarin verzoeker gedurende drie jaar door twee daders seksueel (zeer ernstig) is misbruikt. Zonder enige twijfel heeft een dergelijke vorm van seksueel misbruik negatieve gevolgen voor het persoonlijk en arbeidzaam leven van verzoeker, waaronder diens verdien capaciteit. Nu de geleden vermogensschade niet concreet valt vast te stellen, zal deze dienen te worden geschat.

4.8 Bij het vaststellen van de hoogte van de compensatie weegt de Compensatiecommissie alle omstandigheden van het geval mee. De omstandigheden dat -het misbruik gezamenlijk bezien- sprake was van uitzonderlijk misbruik, dat het misbruik zijn relatie met zijn ouders ernstig heeft bemoeilijkt en zijn gevoel van eenzaamheid heeft vergroot, het een grote impact heeft gehad voor verzoeker in zijn werkzaam leven, dat sprake was van misbruik door twee daders in verschillende contexten, zijn aspecten die de Commissie laat meewegen in de bepaling van de smartengeldcomponent.

4.9 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €75.000,-- voor materiële en immateriële schadevergoeding geadviseerd dient te worden.

4.10 Op grond van artikel 4 van de Compensatieregeling dient een reeds eerder ontvangen tegemoetkoming in mindering te worden gebracht. In het onderhavige geval heeft verzoeker van de zijde van verweerder reeds een bedrag van €15.000,- ontvangen. Dit brengt met zich dat een te betalen bedrag resteert van €60.000,--.

4.11 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €2.036,26.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van €60.000,- te betalen aan verzoeker alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €2.036,26 te betalen aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. J. M. van de L. (plaatsvervangend voorzitter), de heer E.S. G. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op --/--/2013 en is ondertekend door de plaatsvervangend voorzitter.

plaatsvervangend voorzitter